

Eind november 1944

In het archief van mijn vader Jan de Groot vond ik kortgeleden een in keurig handschrift opgestelde impressie van zijn bemoeienissen om ondanks de zware tijd waarin zij leefden toch zijn 12½-jarig huwelijksfeest met mijn moeder Mien van der Wurf te kunnen vieren.

Enkele grepen uit de algemene toestand tijdens ons 12½ Jarig Huwelijksfeest. De voorbereidingen veroorzaakten de grootste moeilijkheden doordat de toestand hachelijker was dan ooit. Nederland was ten dele bezet door de Geallieerden n.l. Brabant geheel, Limburg tot over de Maas en Zeeland ook zo goed als geheel. Gevolg hiervan was, dat er geen kolen aangevoerd werden want Z.Limburg was voor ons onbereikbaar. Bovendien heerste er een algemene spoorwegstaking terwijl tram en bus niet meer liepen. Hierdoor werd weer veroorzaakt, dat electriciteit en gas overal waren afgesloten. 's Avonds geen licht, geen gas voor koken enz.

Het koken diende op de kachel te

geschieden. Maar waarvan? Een ieder kreeg voor de gehele winter zegge 1 mud anthraciet toegewezen, dat nog zelf bij den kolenhandelaar moest worden afgehaald. En wie dat mud niet kreeg, kreeg in de plaats daarvan wat stukken boomstam. Bilthoven werd dan ook overstroomd door mensen, die hout wilden kopen of het anders maar roofden. Hele bossen verdwenen in tijd van enkele dagen. De twee percelen grond, die van den Heer N. waren en aan de Gezichtslaan lagen moesten snel worden leeggehaald, daar anders anderen alle boomen zouden hebben geroofd. Er ontstond een ruilhandel: boomen tegen andere artikelen. De eerste dagen b.v. een

kilo suiker of snoep voor zes boomen, of een pakje vooroorlogse tabak voor 2 boomen. Later werd de ruilvoorwaarde hoger b.v. 6 boomen voor 2 kilo borstplaat, 3 boomen voor een fles cognac en 10 sigaartjes enz. Op de levensmiddelenbonnen was zo goed als niets meer te krijgen. Om koekjes en een taart te hebben moest suiker en boter worden ingeleverd. Boter kochten wij clandestien voor f 40,- per pond, suiker deed f. 35,- per kilo. Ik ruilde een pakje shag, een boekje sigarettenvloeitjes en doosje met 20 Gold Flake sigaretten voor 2 kilo suiker, een waarde dus van f 70,-. Eerst ruilde ik voor 4½ kilo snoep een kistje met 50 sigaren van inlandse tabak met papieren omblad, welke plusminus f 2,50 per stuk opbrachten. Het verlichtingsprobleem op de dag van het feest werd opgelost, doordat Frans zijn stallantaarn voor een dag aan ons leende, gevuld met petroleum welke f 30,- per liter kostte. Voorts verraste Mevr. N. ons met 2 kaarsen, welke f 6,- per stuk konden opbrengen. Doordat allen om 8 uur binnen moesten zijn ging het merendeel van de bezoekers om half acht weg. Ik had gelukkig nog wat onder de kurk en kon een ieder twee borrels en twee sigaren offeren. In de zwarte handel $2 \times f 3,- + 2 \times f 3,50 = f 13,-$!! Een groot probleem was ook, hoe komen de bezoekers uit Utrecht? Van de familie kwam alleen Bertha uit Utrecht op de fiets. Ze wilde eerst niet gaan, omdat Bilthoven daags tevoren was gebombardeerd en ook

omdat regelmatig door de Landwacht fietsen werden gevorderd, maar zette 't toch maar door. Gotfried kwam op een fiets zonder banden. 's Avonds zijn de moeren van zijn fiets losgelopen. Gelukkig kon hij z'n fiets op een wagen met hout gooien, die langs kwam op de Brandenburgerweg, waarmee hij meehielp met duwen naar Utrecht. Wim de Beus met zijn vrouw kwamen lopen heen en terug.

Om op dat bombardement terug te komen. Daarbij was ook een bom gevallen op de spoorlijn achter van Hees, de bakker die de koekjes en de taarten zou bakken. De hele bakkerij zo goed als in elkaar! De koekjes bleken gelukkig al gebakken te zijn en de elektrische oven (clandestien!!) bleek ook nog te functioneren zodat alles nog goed kwam. Melk kregen wij doordat ik de U.M.I. had aangeschreven. Als een grote gunst kreeg ik 4 liter volle melk, welke alleen voor kinderen tot 2 jaar beschikbaar werd gesteld. Andere kinderen kregen taptemelk en de ouderen helemaal niets meer. Wolthuis "hielp" me aan 3 flessen wijn tegen f 7,50 per fles; dat was nog billijk. De zwarte prijs bedroeg f 20,- per fles wijn. Voor jenever f 150,- per fles. Praeferentia maakte ons gelukkig met een pond bakmeel, een zakje biskwie en een fles vruchtenwijn! Aardappelen waren niet te krijgen. Gelukkig had ik wat voorraad, zwarte prijs was plusminus f 150,- per mand. Een gewoon regeringsbrood kostte f. 6,- tot f 8,-. De meeste mensen aten uit de gaarkeuken en

kregen niet half genoeg! Vlees hadden we gekocht voor f 12,- per pond. Nog heel billijk! Vet deed f 40,- tot f 50,- per pond.

Wat aanvullende informatie

-De Heer N. was de heer Nelissen en mijn vaders werkgever. Hij bestierde een uitgeverij.

-Frans van Huizen was een oude vriend van mijn vader en had een winkel en vendulokaal aan de Nachtegaallaan.

-Praeferentia was een Coöperatie van de katholieke arbeidersbeweging die brood en andere levensmiddelen leverde.

-Van Hees was de bakkerij aan de Bilderdijklaan.

-Wolthuis had een kruidenierswinkel aan de Bilderdijklaan in het pand waar nu de Spar zijn producten verkoopt.

-De U.M.I. was een melkfabriek in Utrecht

